

Kompetensteam

Uppsala, Järfälla & Skåne

Inom hedersrelaterat förtryck och våld

TRIS
tjejers rätt i samhället

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Länsstyrelsen
Skåne

www.tris.se info@tris.se

Innehåll

TRIS- tjebers rätt i samhället	2
Projekt inom TRIS	2
Madickengården.....	3
Kompetensteamprojekten.....	4
Bakgrund	4
Samverkan	5
Syfte & mål	5
Fortbildning inom Kompetensteamprojekten.....	6
Fortbildningsseminarium 1	6
Fortbildningsseminarium 2	7
Så här tyckte deltagarna.....	8
Kompetensteamsenkät	9
Fortbildning	9
Samverkan	10
Kontakt med andra myndigheter	11
Rutiner kring samverkan	12
Handlingsplan.....	13
Kunskapsläge	15
Tillräckliga kunskaper?	16
Våldsförståelse	18
Förväntningar av kompetensteamerna.....	19
Framåtblick.....	20
Uppsala	20
Järfälla	21
Skåne	21

TRIS- tjebers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

TRIS- tjejers rätt i samhället

TRIS är en ideell organisation som sedan år 2002 arbetat förebyggande och akut mot hedersrelaterat förtryck och våld. TRIS är den första organisationen i Sverige som kartlagt omfång och karaktär av hedersrelaterat förtryck och våld bland ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning. Tris är även de enda som arbetar fram metoder för hur man genom idrott och hälsa kan förebygga hedersrelaterat förtryck och våld. TRIS har sitt säte i Uppsala och har flera nationella projekt runt om i Sverige.

Projekt inom TRIS

Nå-vidare är ett projekt som arbetar för att öka kunskaperna om målgruppen unga med intellektuell funktionsnedsättning som utsätts/riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld. I projektet arbetar TRIS för att ta fram ett metodstöd för hur framförallt gymnasiesärskolorna kan arbeta för att förebygga hedersrelaterat förtryck och våld. Bland annat kommer TRIS presentera ett stöd- och motivationsprogram för unga tjejer med intellektuell funktionsnedsättning.

Ronjaprojektet är ett hälso- och idrottsinriktat projekt för tjejer mellan 13-20 år. Här får tjejer som lever i ett utanförskap och/eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld en möjlighet att lära känna sin egen kropp och genom det få bättre självförtroende och styrka. Målet är att via idrotts- och friluftskulturen erbjuda tjejer en plattform i majoritetssamhället.

Lilla rummet är en träffpunkt endast för tjejer. Hit kan tjejer komma för att få en frizon och en möjlighet till att utvecklas. Lilla rummet träffpunkt erbjuder bland annat läxhjälp, filmvisning, kreativa verkstäder, enskilda samtal med socionom med mera. Målet för Lilla rummet träffpunkt är ökat handlingsutrymme samt allas rätt till ett självvalt liv.

Ronjabollen är fotbolls- och basketprojekt för tjejer i åldrarna 10-20 år med syfte att få fler tjejer i resurssvaga områden i Uppsala att bli aktiva i idrottsföreningar. Tränarna i Ronjabollen är spelare från Salléns basket och Sirius damfotboll.

Livscirkeln arbetsmarknad är ett projekt för kvinnor över 18 år. Målet är att deltagarna ska tillgodogöra sig mer inflytande över sina liv, detta genom att lära sig mer om det svenska samhället och genom att möjliggöra självförsörjning.

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Madickengården

Madickengården är ett skyddat boende för personer från 18 år med eller utan lindrig intellektuell funktionsnedsättning som utsätts eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck, hot och våld. Madickengården erbjuder behovsanpassat skydd med möjlighet till personal dygnet runt, stöd- och motivationssamtal samt möjlighet till social samvaro och meningsfull sysselsättning. På Madickengården ska individen få möjlighet att återhämta sina krafter och landa i det nya. All placering på Madickengården sker via TRIS och i samråd med ansvarig socialtjänst.

För mer information
besök
www.madickengarden.se

Madickengården erbjuder:

- Yttre och inre skydd
- Stöd- och motivationssamtal
- Fysisk och psykisk träning
- Kontaktpersoner både för placerade samt medföljande barn
- Mottagande av akuta ärenden och placeringar dygnet runt
- Dygnet- runt bemanning vid behov
- Långsiktig planering/stöd i samråd med individ och socialtjänst

Målgrupp

Madickengården består av tre enheter anpassade efter boendets målgrupper. De olika målgrupperna placeras ej inom samma enhet.

- Kvinnor från 18 år med eller utan lindrig intellektuell funktionsnedsättning
- Par från 18 år
- Medföljande barn
- Vi har även möjlighet att ta emot HBTQ-personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

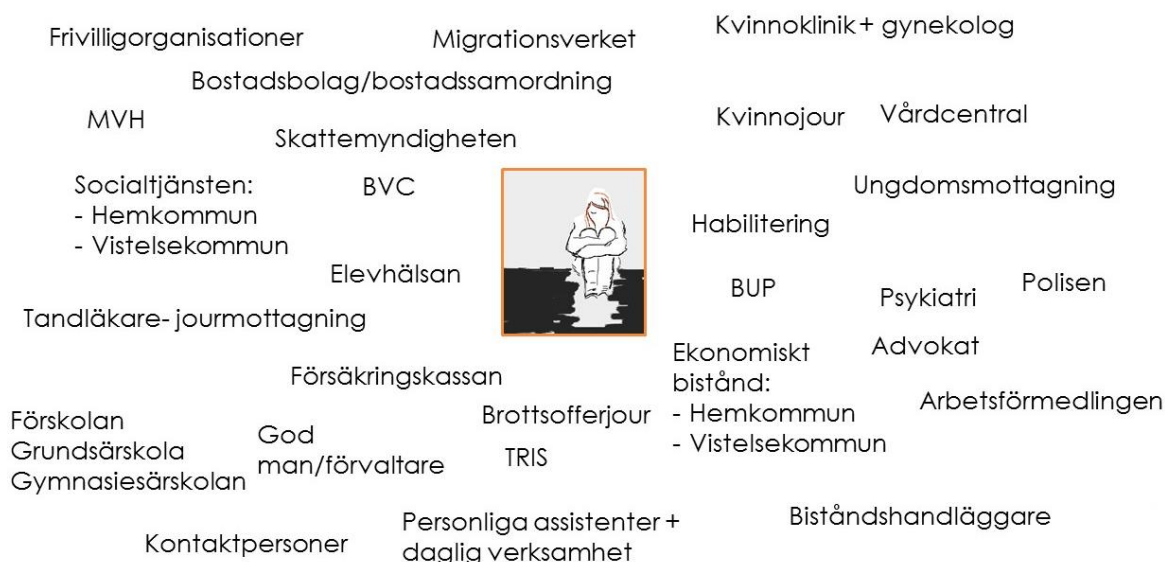
Kompetensteamprojektet

Bakgrund

TRIS har arbetat i över tio år med att förebygga hedersrelaterat förtryck och våld både bland ungdomar med och utan funktionsnedsättning. I de förebyggande verksamheterna möter vi hundratals unga tjejer med ett begränsat handlingsutrymme som riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck. Genom åren har TRIS varit involverad i ett hundratal ärenden. Vår erfarenhet visar att samverkan mellan myndigheter är nödvändigt för att unga med eller utan funktionsnedsättning som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld ska få den hjälp och det stöd de är i behov av. Framförallt är det viktigt med samverkan då det gäller unga som riskerar att utsättas hedersrelaterat förtryck och våld.

Bilden nedan illustrerar alla instanser som är och har varit inblandade i ett pågående ärende hos TRIS. Ärendet handlar om en ung kvinna med intellektuell funktionsnedsättning som valt att lämna ett tvångsäktenskap. Även om en enskild instans uppfyller sitt ansvar gentemot den unga kvinnan hamnar hon mellan stolar då olika insatser inte är kordinerade. Hon tvingas berätta sin historia om och om igen för olika handläggare. Handläggarna sinsemellan vet inte vilka insatser som har getts eller planeras att ges. Detta är inte försvarbart varken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv eller med hänsyn tagen till den unga kvinnan och hennes utsatthet. Med detta som bakgrund ansökte TRIS om projektfinansiering från länsstyrelsen i Östergötland och Skåne län och blev beviljad medel för att initiera och starta kompetensteam inriktat mot hedersrelaterat förtryck och våld i Uppsala kommun, Järfälla kommun samt Skåne län.

Den unge

Bilden ovan illustrerar alla instanser som är inblandade i ett pågående ärende hos TRIS.

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Samverkan

För att samverkan ska fungera på bästa tänkbara sätt behövs bland annat:

- Kunskap och riktlinjer för samverkan
- Information om varandras verksamheter
- Möjlighet till en stabil plattform för möten och kunskapsutbyten

Beträffande målgruppen unga, framförallt unga med intellektuell funktionsnedsättning, som utsätts för eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld, så ser vi ett stort behov av samverkan; både inom och mellan kommunala, landstings samt statliga instanser. TRIS förhoppning är att vi genom Kompetensteamprojekten lyckas bygga upp en plattform för olika samverkansformer i de deltagande kommunerna.

Syfte & mål

Syftet med kompetensteamprojekten är att synliggöra och öka kunskaperna bland yrkesverksamma om unga som riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld. Syftet är även att lägga grunden för en samverkan mellan kommunala, landstings samt statliga myndigheter och enheter. Målet är att deltagarna i kompetensteamprojekten ska få djupare kunskaper om hedersrelaterat förtryck och våld bland både personer med och utan en intellektuell funktionsnedsättning. Särskilt fokus kommer att ligga på problematisering av tvångsäktenskap och föräldraskap bland unga som gifts bort mot sin vilja. Det långsiktiga målet är att kompetensteamerna ska bestå även efter projektiden och ska fungera som en resurs för yrkesverksamma i respektive kommun/län, som möter unga som riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld. . Utöver dessa tillfällen har flera referensgruppsmöten ägt rum.

Bilden ovan visar en överblick av genomförda fortbildningar

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Fortbildning inom Kompetensteamprojektet

Inom ramen för projektet har TRIS erbjudit och genomfört kostnadsfria utbildningsdagar för yrkesverksamma i respektive kommun/län. Utbildningsdagarna har behandlat de teoretiska grunderna kring hedersrelaterat förtryck och våld samt fördjupat sig i hedersrelaterat förtryck och våld kopplat till intellektuell funktionsnedsättning utifrån TRIS rapport *Trippelt utsatt*.

Fortbildningsseminarium 1

– Grundläggande om hedersrelaterat förtryck och våld

Projektets första utbildning behandlade grundläggande teorier om hedersrelaterat förtryck och våld inriktat på aktuell forskning inom området. Särskilt fokus låg på problematisering av hedersbegreppet samt oskuldsnormer. Hur ser sambandet ut mellan oskuldsnormer och ett begränsat handlingsutrymme? Vilka konfliktområden uppstår för den unge när den hedersrelaterade värdegrunden möter majoritetssamhällets värdegrund? Fokus låg på att gå igenom dessa konfliktområden och ta fram observationspunkter för hur du som yrkesverksam i ett tidigt stadium kan upptäcka unga som riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld.

Bilden ovan illustrerar mötet mellan den hedersrelaterade värdegrunden och den värdegrund som majoritetssamhället i Sverige delar

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

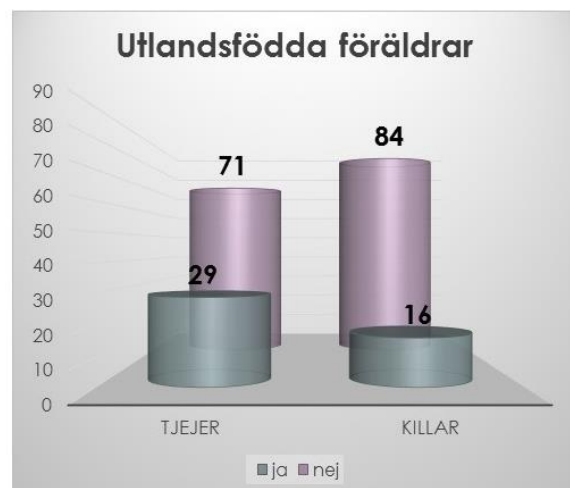
Hemsida www.tris.se

Fortbildningsseminarium 2

– Fördjupning om hedersrelaterat förtryck och våld bland personer med funktionsnedsättning

Projektets andra fortbildningsseminarium behandlade hedersrelaterat förtryck och våld bland personer med intellektuell funktionsnedsättning där delar ur TRIS rapport "Trippelt utsatt" presenterades. Fokus låg på att problematisera vilseledande äktenskap och ofrivilligt föräldraskap. Hur ser observationspunkterna ut för unga med intellektuell funktionsnedsättning som utsätts eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld? Hur kan vi som möter målgruppen uppmärksamma dessa ungdomars specifika utsatthet och hur ska vi arbeta för att på bästa sätt kunna hjälpa, stödja och skydda dessa ungdomar? Under detta fortbildningsseminarium arbetade vi mycket med fallbeskrivningar som problematiserade skolans skyldighet och ansvar att skydda eleverna kontra familjens behov av att kontrollera sina barn; framförallt deras döttrar.

Bestämmer dina föräldrar vem du ska gifta dig med? Uppdelat i kön och etnisk bakgrund. N=216

Ur *Trippelt utsatt- om hedersrelaterat förtryck och våld bland ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning*. Diagrammen visar andel unga på deltagande gymnasiesärskolor som inte får välja sin framtida partner.

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600
E- post info@tris.se
Hemsida www.tris.se

Så här tyckte deltagarna

Deltagarna i Kompetensteamprojektet har fått utvärdera våra fortbildningsinsatser. Det sammantagna resultatet visar att deltagarna är mycket nöjda. Nedan presenteras några av resultaten.

- 59 % håller helt med om att de fått ny kunskap om hedersrelaterat förtryck och våld (HFV)
- 71 % håller helt med om att de fått en fördjupad kunskap om HFV
- 66 % håller helt med om att de fått med sig kunskap som de kan ha nytta av i sitt arbete
- 74 % håller helt/delvis med att de fått nya kontakter som de kan höra av sig till i sin yrkesroll
- 91 % håller helt med om att de kan tänka sig gå på fler av TRIS utbildningar
- Många önskade sig mer tid, framförallt mer tid till att få diskutera och ta del av varandras erfarenheter.

Bild från kompetensteam Järfällas första fortbildningsseminarium

Bild från öppningsmötet den 18 november för kompetensteam Skåne

Bild från kompetensteam Uppsalas andra fortbildningsseminarium

”Lyfter frågor som är viktiga men ofta försvinner någon stans. Man träffar andra som vill göra något, förändra, hjälpa. Mycket bra kunskaper, information, engagemang.”

”Tankeväckande kring en ny grupp, heder och funktionshinder, bra bas kunskap om hfv, kanon bra fall beskrivning, bra tips och tankar om samverkan och handlingsplan”

”Många exempel. Levande och kunnig föreläsning, bra exempel och fallbeskrivningar, bra att personer med olika yrken ingår i samtalen. Lärorikt!”

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

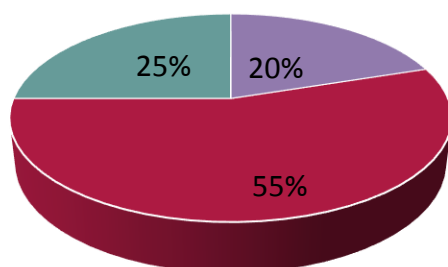
Hemsida www.tris.se

Kompetensteamsenkät

Vid första fortbildningstillfället delades en enkät ut till samtliga deltagare som var närvarande. Syftet med enkäten är att kartlägga deltagarnas kunskap samt attityd gentemot hedersrelaterat förtryck och våld. Syftet är också att kartlägga deltagarnas erfarenhet och syn på hur samverkan mellan olika myndigheter ser ut avseende arbetet med hedersrelaterat förtryck och våld.

Totalt har 113 personer fyllt i enkäten i Uppsala, Järfälla samt Skåne. Fördelningen av antal ifyllda per kommun/län visas i *Diagram 1*. I *Diagram 2* visas vilken yrkesgrupp de svarande tillhör.

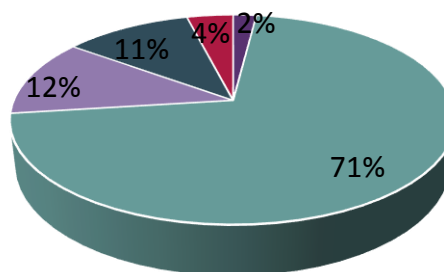
Antal svarande per kommun/län
n 113

■ Uppsala ■ Skåne ■ Järfälla

Diagram 1

Fördelning av yrkesgrupp
n 111

■ Förtroendevalda ■ kommunal sektor
■ Landstingssektor ■ Annat
■ Statlig sektor

Diagram 2

Fortbildning

Bland respondenterna är det nästan en tredjedel som inte har gått någon fortbildning, av dessa tillhör 77 % den kommunala sektorn. I *Diagram 3* visas hur många procent som fortbildat sig i våld i nära relationer (VNR), hedersrelaterat förtryck och våld (HFV) samt annat.

Vilka ämnen har du fortbildat dig i?
n 111

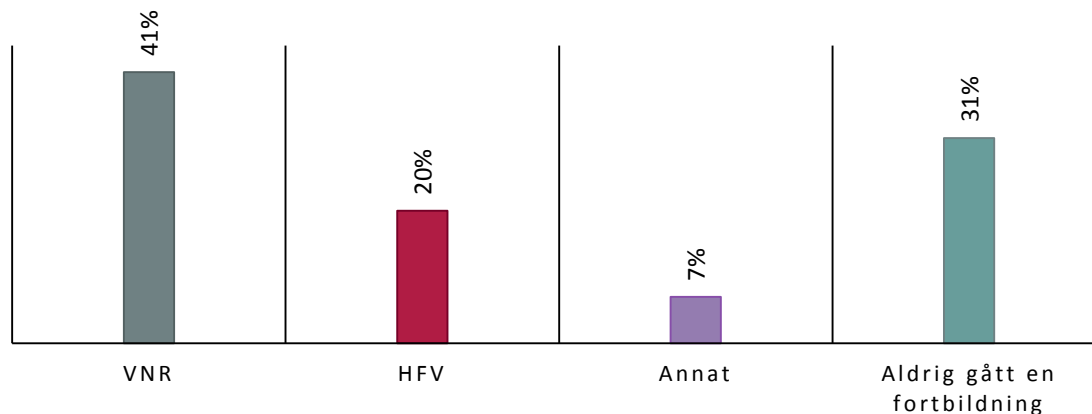

Diagram 3

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Samverkan

För att samverkan ska bli möjlig är det av betydelse att identifiera andra samverkansaktörer och ha kännedom om vilka kunskaper andra aktörer har om hedersrelaterat förtryck och våld (HFV). I enkäten har respondenterna kryssat i de sektorer som de vet har enheter som arbetar med HFV. *Diagram 4* visar att en klar majoritet, 84 %, vet att det finns enheter inom den kommunala sektorn som arbetar med HFV. Endast 21 % av respondenterna har kännedom om enheter inom landstinget och 26 % har kännedom om statliga enheter som arbetar med HFV. Ungefär hälften av respondenterna känner till en ideell verksamhet som arbetar med HFV.

I vilka sektorer vet du att det finns enheter som arbetar med hedersrelaterat förtryck och våld i din kommun?

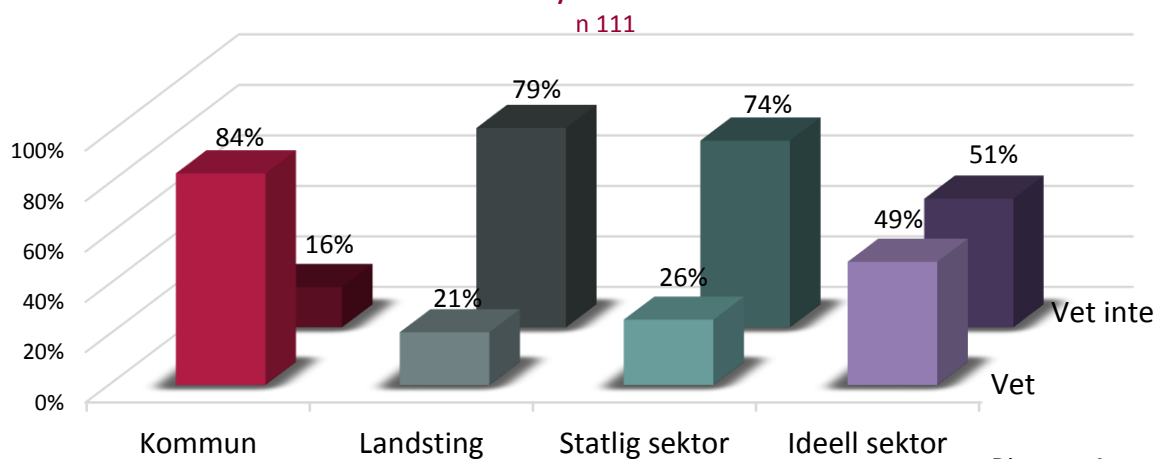

Diagram 4

Enkäten innehåller även en fråga om respondenterna har kännedom om vilka aktörer i kommunen och i länet som de kan vända sig till när en person utsatt för hedersvåld behöver akut skydd utifrån personens kön och ålder. *Diagram 5* på nästa sida visar att yrkesverksamma har minst kännedom om vart de ska vända sig när den utsatte är en man. Nästan en tredjedel, 30 %, svarar att de inte vet vart de ska vända sig. Emellertid visar resultatet att en stor andel av respondenterna har kännedom om vart de ska vända sig om en hedersvåldsutsatt kvinna eller ett barn behöver akut hjälp och stöd.

TRIS- tjejers rätt i samhället

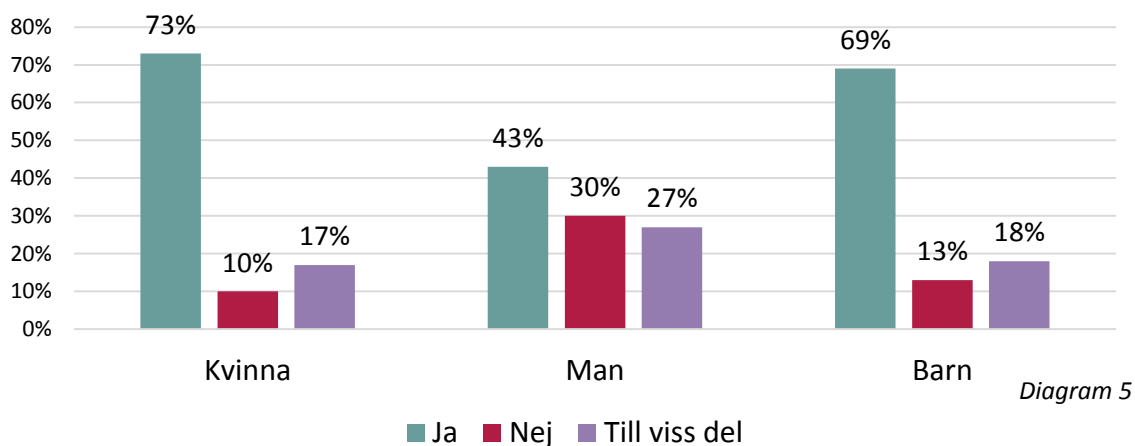
Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Vet du vilka aktörer i kommunen och i länet som du kan vända dig till när en hedersvåldsutsatt person behöver akut skydd?

n 110, 106, 108

Kontakt med andra myndigheter

På frågan om respondenterna någon gång har kontaktat enheter som de vet arbetar med hedersrelaterat förtryck och våld svarar 58 % ja och 38 % nej.

Av de som någon gång har kontaktat andra enheter som de vet arbetar med HFV svarar 67 % att den genomsnittliga kompetensen är bra och 17 % anser att kompetensen hos de enheter de kontaktat är mycket bra. Ungefär lika stor andel, 16 % anser däremot att kompetensen är bristfällig bland de enheter de kontaktat. Resultat illustreras i *Diagram 6*.

Om du har kontaktat enheten/enheterna, hur uppfattar du den genomsnittliga kompetensen inom HFV?

n 66

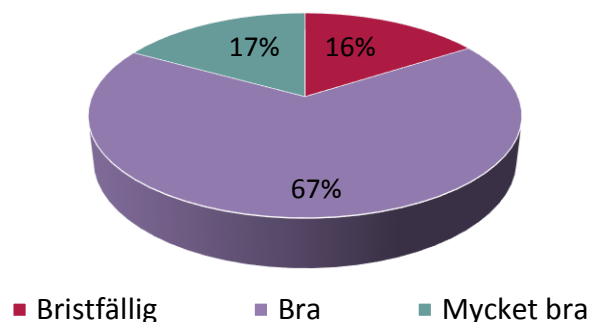

Diagram 6

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

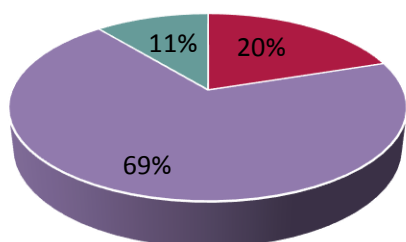
E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

För att samverkan ska komma till stånd är det viktigt att olika aktörer har tilltro till andra verksamheters kompetens. Majoriteten av respondenterna uppskattar sin arbetsplats tilltro till både kommunala och ideella aktörer som tillfredställande. 69 % svarar att arbetsplatsens tilltro till andra aktörer vid ärenden som gäller HFV är bra. En femtedel (20 %) svarar att tilltron till kommunala aktörer är bristfällig. Motsvarande resultat för ideella aktörer är 11 %. Resultaten illustreras i *Diagram 7* och *Diagram 8*.

Tilltro till kommunala sektorer

n 90

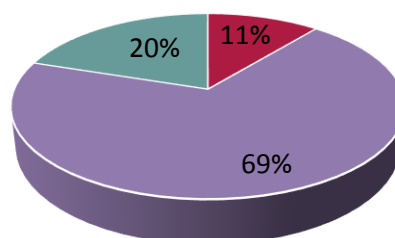

■ Bristfällig ■ Bra ■ Mycket bra

Diagram 7

Tilltro till den ideella sektorn

n 75

■ Bristfällig ■ Bra ■ Mycket bra

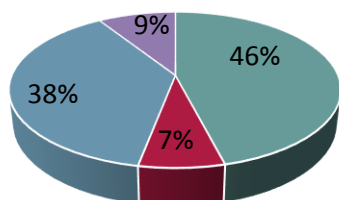
Diagram 8

Rutiner kring samverkan

Andra faktorer som är viktiga för att samverkan ska komma till stånd är att det finns befintliga och förankrade rutiner på arbetsplatsen och som uppmuntrar och underlättar samverkan mellan olika aktörer. På denna fråga svarade 46 % av respondenterna att det finns befintliga rutiner kring samverkan generellt på arbetsplatsen; det vill säga samverkansrutiner som inte är kopplat till något särskilt område. När det avser samverkan kring hedersrelaterat förtryck och våld (HFV) svarar endast 17 % att det finns befintliga rutiner kring samverkan. En tredjedel svarar att det saknas befintliga rutiner kring samverkan på arbetsplatsen när det avser HFV och en femtedel vet inte om det finns rutiner kring samverkan när det gäller HFV. Resultatet illustreras i *Diagram 9* och *10*.

Finns det befintliga rutiner kring samverkan generellt på din arbetsplats?

n112

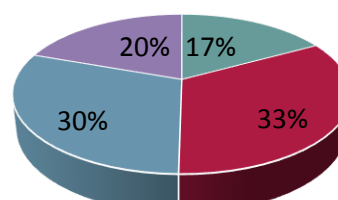

■ Ja ■ Nej ■ Till viss del ■ Vet ej

Diagram 9

Finns det befintliga rutiner kring samverkan på din arbetsplats när det gäller HFV?

n 112

■ Ja ■ Nej ■ Till viss del ■ Vet ej

Diagram 10

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

På frågan om vad som krävs för att förstärka samverkan med andra aktörer när det gäller HFV svarade 78 % att det krävs mer kunskap om HFV. Enligt respondenterna behövs det även mer kunskap om andra aktörer generellt samt kännedom om andra aktörers ansvarsområden och yrkesroller. Vidare är tydliga rutiner kring samverkan samt att chefer prioriterar samverkan faktorer som enligt respondenterna krävs för att förstärka samverkan. Svaren presenteras i *Diagram 11*.

Vad krävs för att förstärka samverkan med andra aktörer kring HFV?

n 113

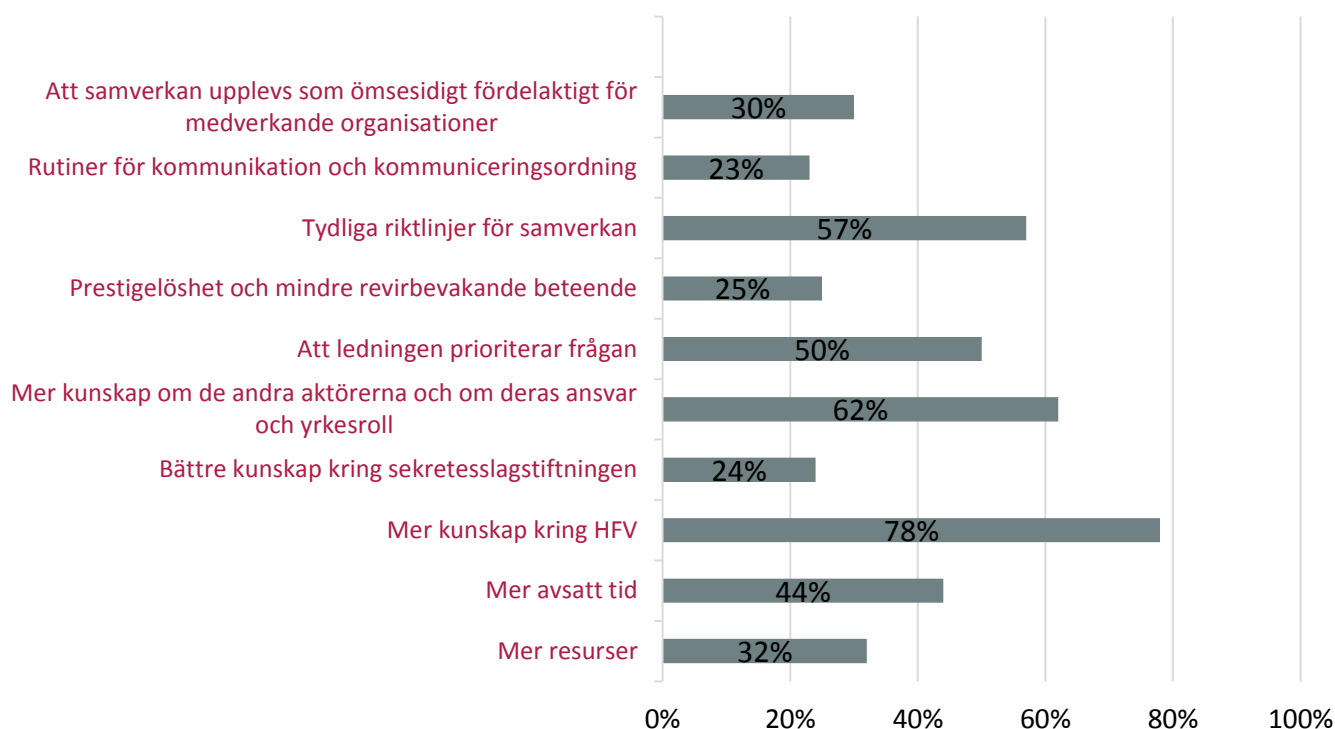

Diagram 11

Handlingsplan

För att kunna kvalitetssäkra arbetet kring personer som utsätts/utsatts/riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld (HFV) är det nödvändigt att det finns en uppdaterad och förankrad handlingsplan i kommunen. Sedan år 2007 har Järfälla kommun haft en handlingsplan kring arbetet med HFV. I Malmö har man sedan år 2006 haft en handbok kring hur kommunen ska arbeta med HFV. I dagsläget finns ingen handlingsplan som specifikt avser HFV i Uppsala kommun, dock arbetar kommunen i skrivande stund på att ta fram en handlingsplan för området. Respondenterna har fått ta ställning till om det finns specifik handlingsplan om HFV i deras kommun/län. Svaren presenteras i *Diagram 12*.

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Mer än hälften av deltagarna från respektive kommun/län svarar att de inte vet om det finns en handlingsplan i deras kommun. Bland respondenterna i Uppsala finns de som i störst utsträckning svarar att de inte har kännedom om någon handlingsplan. I Uppsala svarar 85 % att de inte vet om det finns någon specifik handlingsplan om HFV och 15 % svarar att det inte finns någon handlingsplan. Resultatet från Skåne och Järfälla är likvärdiga. En tredjedel svarar att de vet att det finns en handlingsplan i respektive kommuner. Emellertid visar resultat att en stor andel bland respondenterna inte känner till någon handlingsplan. En förklaring till resultatet kan vara att handlingsplaner inte kontinuerligt uppdateras och förankras tillräckligt hög utsträckning.

Finns det en handlingsplan inom din kommun/län kring arbetet med HFV?

n 23, 62, 27

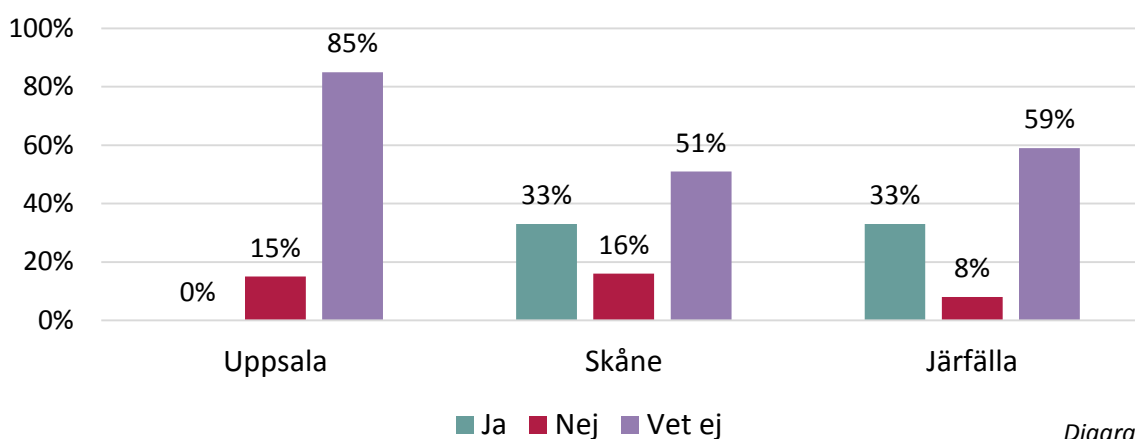

Diagram 12

Ett sätt att öka yrkesverksammas möjligheter att samverka är att det finns lättillgänglig och uppdaterat information om vilka aktörer som arbetar med HFV i respektive kommun/län. Respondenterna har fått svara på om det på kommunens/landstingets hemsida finns specifik information om HFV för yrkesverksamma. Störst andel som svarat att de har kännedom om att det finns information på kommunens/länets hemsida återfinns i Skåne. Där svarar 21 % att de vet om att sådan information finns. I Uppsala är det ingen som har kännedom om det finns information om HFV på kommunens hemsida. I Järfälla är det 4 % som vet att informationen finns på kommunens hemsida. 74 % av deltagarna från Uppsala respektive 70 % av deltagarna från Järfälla svarar att de inte vet om det finns specifik information om HFV på kommunens/landstingets hemsida. I Skåne är motsvarande resultat 47 %. Resultatet illustreras i *Diagram 13*.

TRIS- tjebers rätt i samhället

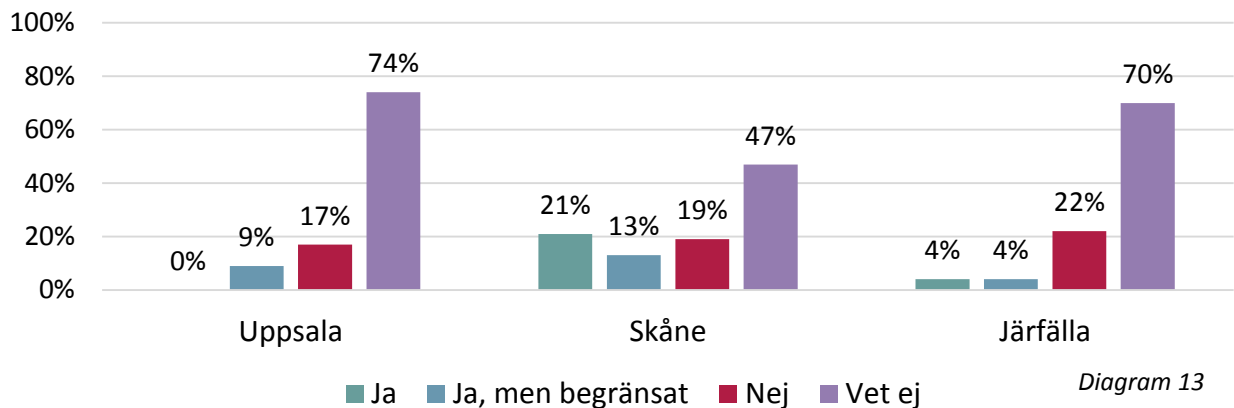
Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Finns det på din kommun/landstings hemsida specifik information om HFV för dig som yrkesverksam

n 23, 62, 27

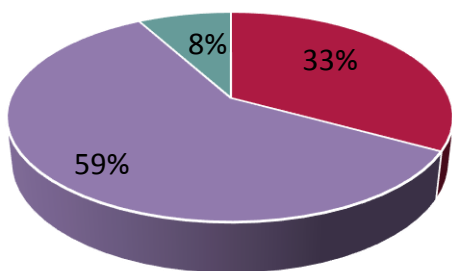

Kunskapsläge

Respondenterna har även tagit ställning till sin egen kunskapsnivå avseende HFV. En tredjedel uppskattar sina *egen* kunskap om hedersrelaterat förtryck och våld (HFV) som bristfällig. Större andel, 43 %, uppskattar sin *arbetsplats* samlade kunskap om HFV som bristfällig. Emellertid uppskattar mer än hälften sina egna kunskaper liksom arbetsplatsens samlade kunskaper om HFV som bra. En liten andel, 8 % respektive 4 % uppskattar kunskapen om HFV som mycket bra.

Hur skulle du uppskatta dina kunskaper inom HFV?

n 91

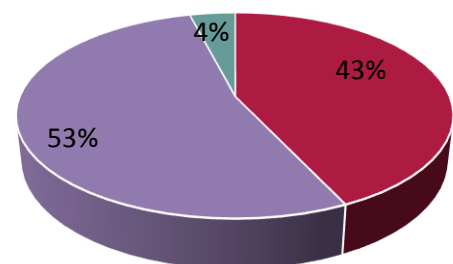

■ Bristfällig ■ Bra ■ Mycket bra

Diagram 14

Hur skulle du uppskatta din arbetsplats samlade kunskaper inom HFV?

n 90

■ Bristfällig ■ Bra ■ Mycket bra

Diagram 15

TRIS- tjejers rätt i samhället

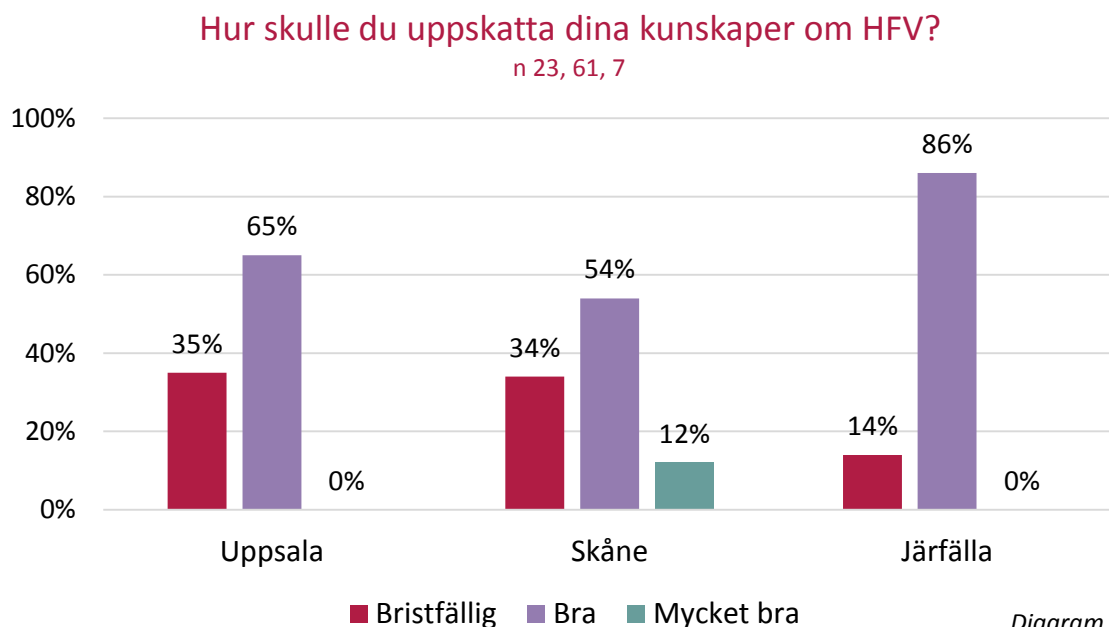
Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Respondenterna uppskattar sina kunskaper olika beroende på kommun/län. I Skåne uppskattar 12 % att deras kunskaper om HFV är mycket bra. I Uppsala och Järfälla är det ingen som uppskattar sina egna kunskaper om HFV som mycket bra. Resultatet illustreras i *Diagram 16*.

Diagram 16

Tillräckliga kunskaper?

Deltagarna har även svarat på om de har tillräckligt med kunskap för att kunna hjälpa en person som utsätts eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld. Närmare hälften av respondenterna svarar att de har tillräckliga kunskaper för att hjälpa individer med eller utan funktionsnedsättning som är hedersvåldsutsatta. Däremot svarar en större andel, 51 %, att deras kunskaper inte räcker till för att hjälpa en person *med* funktionsnedsättning som är utsatt för HFV. Andelen som uppskattar sin kunskap som otillräcklig för att kunna hjälpa en person som *inte* har funktionsnedsättning är 40 %. Endast 2 % bland de tillfrågade uppskattar sina kunskaper som mycket goda om hedersvåld bland personer med funktionsnedsättning. Nyss nämnda resultat illustreras i *Diagram 17* och *Diagram 18*.

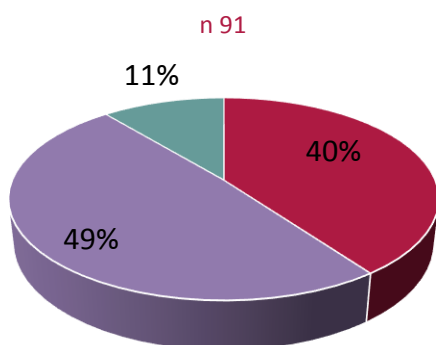
TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

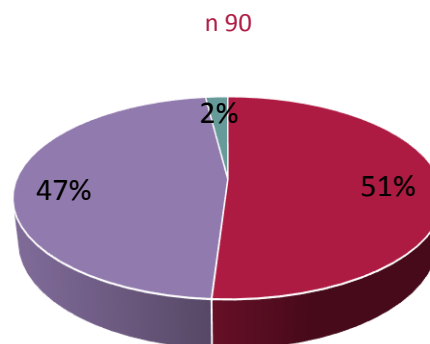
Anser du att du har tillräckligt med kunskap för att kunna hjälpa en person som utsätts eller riskerar att utsättas för HFV?

■ Otillräcklig ■ Tillräcklig ■ Mycket tillräcklig

Diagram 17

Anser du att du har tillräckligt med kunskap för att kunna hjälpa en person med funktionsnedsättning som utsätts eller riskerar att utsättas för HFV?

■ Otillräcklig ■ Tillräcklig ■ Mycket tillräcklig

Diagram 18

En annan faktor som TRIS identifierat som viktig för samverkan är chefers engagemang och intresse kring frågan hedersrelaterat förtryck och våld. Bland respondenterna har 42 % uppskattat ledningens engagemang/intresse för HFV som lågt, 47 % har uppskattat ledningens engagemang/intresse som högt och 11 % som mycket högt. Resultatet illustreras i Diagram 19.

Hur skulle du uppskatta ledningens engagemang/intresse för HFV?

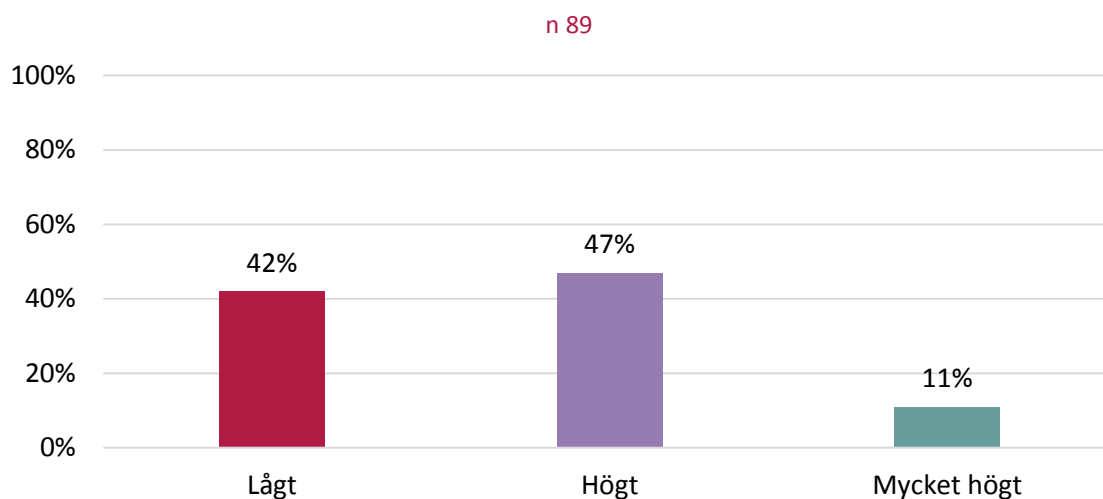

Diagram 19

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Ytterligare en signifikant faktor för samverkan kring frågan hedersrelaterat förtryck och våld (HFV) är yrkesverksammas egna attityder till ämnet. I enkäten efterfrågas vad deltagaren har för attityder kring ämnet HFV, i *Diagram 20* presenteras de tre mest förekomna svaren. Deltagarna har fått kryssa i max tre svarsalternativ.

Hur skulle du beskriva din attityd kring ämnet HFV?

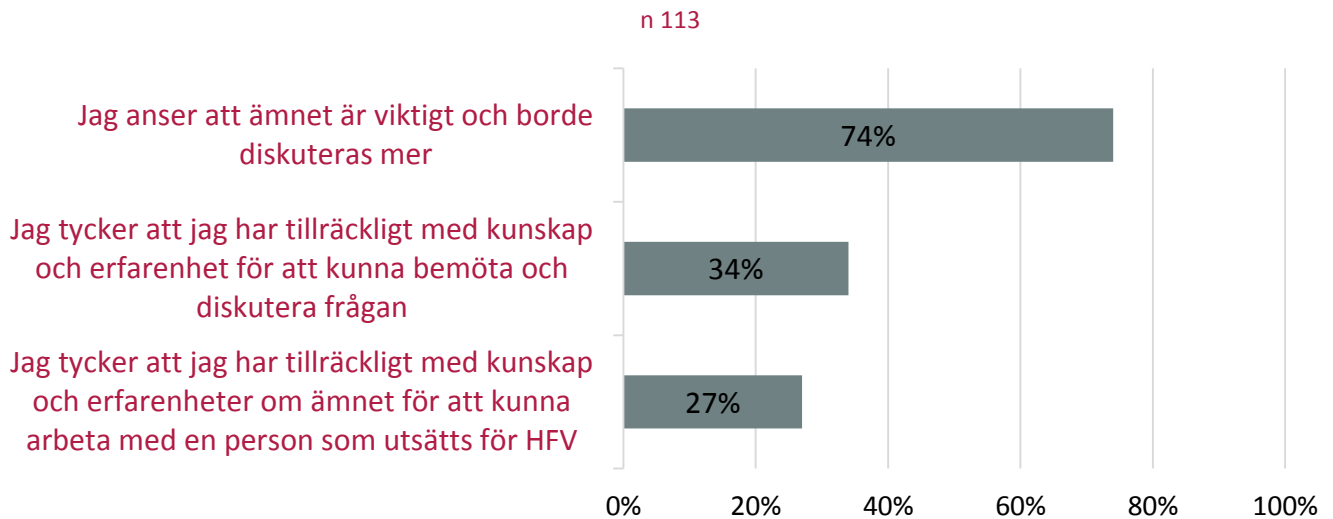

Diagram 20

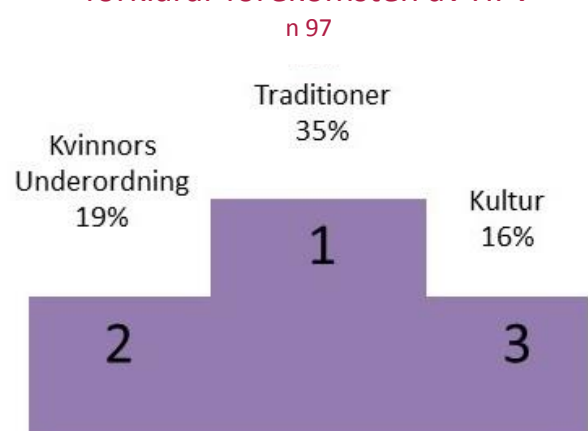
De tre svarsalternativ som hade minst svarsfrekvens var:

- Jag möter inte målgruppen och anser därför att ämnet inte har någon relevans för min yrkesroll. (0 %)
- Jag tycker att frågan om HFV har fått alldeles för stort utrymme i samhället. (1 %)
- Jag vet inte hur jag ska förhålla mig till ämnet. Jag är rädd för att peka ut en grupp. (2 %)

Våldsförståelse

På frågan om vilka faktorer som enligt deltagaren förklarar förekomsten av hedersrelaterat förtryck och våld i störst utsträckning så hamnar svarsalternativen *tradition, kvinnors underordning* och *kultur* högst upp bland förstahandsalternativen. 35 % av respondenterna anser att faktorn *tradition* har störst förklaringsvärde till förekomsten av HFV, 19 % svarar att faktorn *kvinnors underordning* har störst förklaringsvärde och 16 % anser att faktorn *kultur* har störst förklaringsvärde.

Vilka faktorer som enligt deltagarna bäst förklarar förekomsten av HFV

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Förväntningar av kompetensteam

På frågan om deltagarna anser att det behövs ett kompetensteam i kommunen/länet med spetskompetens inom hedersrelaterat förtryck och våld svarar majoriteten, 95 % ja, 1 % nej och 4 % svarar varken eller. På frågan om vilka förväntningar deltagaren har på kompetensteamet svarar hälften av respondenterna (50 %) att de i första hand har kompetenshöjning som högsta förväntning följt av resurs för yrkesverksamma som möter målgruppen (22 %) och råd och stöd i ärenden (13 %).

Anser du att det behövs ett kompetensteam i din kommun/län med spetskompetens inom HFV?

n 106

- Ja
- Nej
- Varken eller

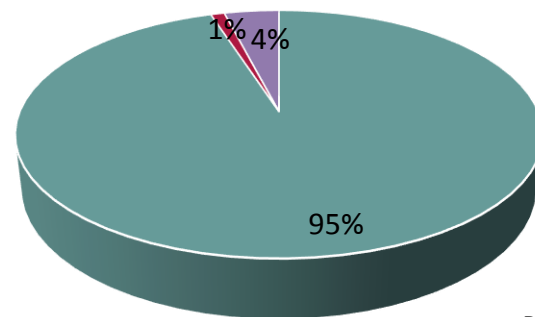
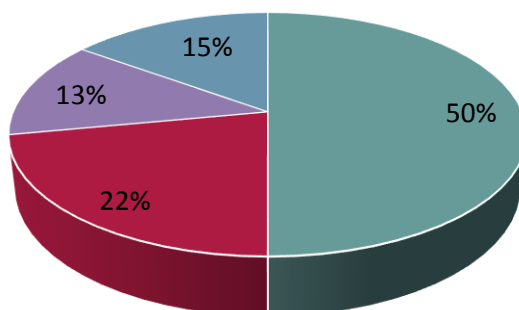

Diagram 21

Vilka förväntningar har du (i första hand) på kompetensteamens roll kring HFV?

n 92

- Kompetenshöjande
- Resurs för yrkesverksamma som möter målgruppen
- Råd och stöd i ärenden
- Annat

Diagram 22

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Framåtblick

Kompetensteamprojekten är 1-åriga projekt som ska slutredovisas till respektive länsstyrelser. Kompetensteam Uppsala & Järfälla är ett projekt som finansieras av länsstyrelsen i Östergötland och ska slutredovisas i slutet av sommaren 2014.

Kompetensteam Skåne är ett eget projekt som finansieras av länsstyrelsen i Skåne län där slutrapportering är i början av hösten 2014. Avseende Kompetensteam Uppsala & Järfälla har TRIS ansökt och beviljats fortsättningsmedel av länsstyrelsen i Östergötland. Nämda medel ska användas till implementering av projektets kunskaper och erfarenheter i respektive kommun. Beträffande Kompetensteam Skåne har TRIS i samråd med projektets referensgrupp i Skåne skickat in en ny ansökan för att implementera projektets kunskaper och erfarenheter samt för att utöka projektets målgrupp till nya yrkesgrupper. Svar inväntas från länsstyrelsen i Skåne.

De som deltagit i projekten har delvis olika önskemål och förväntningar på hur projekten ska fortsätta i respektive kommuner. Nedan följer en kort beskrivning av det vi på TRIS vet i skrivande stund.

Uppsala

Under hösten 2014 kommer TRIS erbjuda ytterligare kompetenshöjande insatser till deltagarna i Uppsala kommuns kompetensteamprojekt. Detta är möjligt då TRIS beviljats implementeringsmedel för projektet från länsstyrelsen i Östergötland. Fokus på fortbildningsinsatserna kommer att vara könsstymning.

I Uppsala planeras Kompetensteam Uppsalas framtid i samarbete med länsstyrelsen i Uppsala län. TRIS och länsstyrelsen i Uppsalas förhoppning är att Kompetensteam Uppsala efter årsskiftet 2014/2015 ska utvecklas vidare i form av ett professionsövergripande team där syftet är att utbyta kunskaper och erfarenheter kring ämnet HFV. TRIS har identifierat vikten av professionsövergripande samverkan för att hedersvåldsutsatta ska få den hjälp och det stöd de har rätt till och är i behov av. Detta är något som majoriteten av deltagarna har efterfrågat.

I skrivande stund är det för tidigt att uttala sig om hur och på vilket sätt arbetet kommer att utvecklas. Detta är något som kommer att planeras i samråd med deltagarna och länsstyrelsen i Uppsala län. Visionen är att kompetensteamet i framtiden ska kunna verka som operativa enheter som andra yrkesverksamma kan vända sig till för att få hjälp och stöd i enskilda ärenden. Målet är att det bildas ett team för Uppsala kommun och ett team för Uppsala län.

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se

Järfälla

Även i Järfälla kommer TRIS att erbjuda ytterligare kompetenshöjande insatser för kompetensteam Järfälla. Fokus kommer att ligga på förebyggande arbete; dels utifrån hur andra kommuner arbetar med HFV och dels utifrån TRIS förebyggande arbete med målgruppen unga tjejer som lever med ett begränsat handlingsutrymme.

Sedan ett antal år tillbaka finns ett befintligt hedersnätverk i Järfälla. TRIS förhoppning är att kompetensteam Järfälla och hedersnätverket ska komplettera varandra, emellertid är det för tidigt att säga något om framtiden ännu. TRIS har en pågående dialog med bland annat hedersnätverket, kvinnofridssamordnaren, socialförvaltningen, skolförvaltningen samt ett flertal politiker och hoppas på ett fortsatt gott samarbete.

Skåne

Kompetensteam Skåne har idag en länsövergripande referensgrupp bestående av representanter från gymnasiesärskolor och grundsärskolor i Malmö, kvinnofridssamordnare/familjevåldssamordnare från Hörby, Lund och Malmö, Plattform Malmö, Kriscentrum Malmö, HSO Malmö, Brukarportalen med mera. Arbetet med att bilda ett kompetensteam i Skåne län har redan initierats i samråd med projektets referensgrupp. Ytterligare referensgruppsmöten är inplanerade. I slutet av september kommer Kompetensteam Skåne att anordna en konferens där projektets kunskaper och erfarenheter kommer att presenteras. I skrivande stund är det för tidigt att uttala sig om hur Kompetensteam Skåne kommer att utvecklas under hösten 2014 då TRIS inväntar Skåne läns länsstyrelses beslut om fortsatt finansiering.

FAKTARUTA

Projektnamn: Kompetensteam Uppsala samt Kompetensteam Järfälla

Finansiär: Länsstyrelsen Östergötland

Projektägare: TRIS – tjejer rätt i samhället

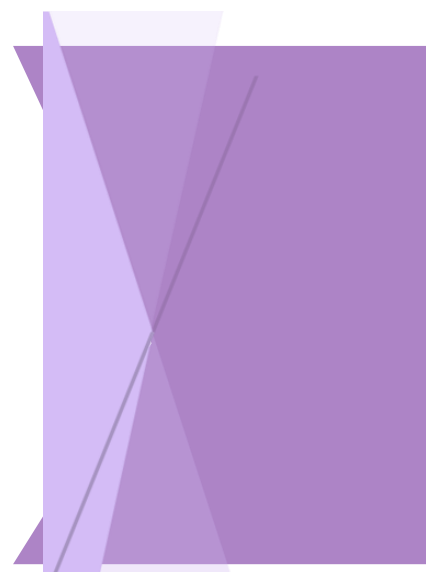
Projektsamordnare: Sandra Sarin

Projektledare: Mariet Ghadimi

Kontakt: Sandra Sarin

E-post: sandra@sarin.se
info@tris.se

Telefon: 018-474 45 31; 0774-406 600

TRIS- tjejers rätt i samhället

Telefon 0774 – 406 600

E- post info@tris.se

Hemsida www.tris.se